

Ritók Magda személyes méltatása

Laudáció

Ferge Zsuzsa 85. születésnapja alkalmából

Ferge Zsuzsa munkásságát sokféle szempontból lehet méltatni. Az egyik fontos témakör a szociális munkás szakma és az ennek hátterét, szakmai garanciáját jelentő szociális munkásképzés rendszerének létrehozása.

A „Ferge iskola” kifejezést az iskolateremtő Ferge Zsuzsa munkásságának egészére is értjük, de a szociális munkásképzést elsőként megvalósító intézményre is. Hihetetlenül szabad, bizakodó, konstruktív légkör jellemezte a közös munkát, amely bátorította a kezdeményezést, a kísérletezést. Bizalmat jelentett egymás iránt, és egyben az új-keresés szabadságát. Ez a tanárookra és a hallgatókra egyaránt érvényes volt.

Nagyon sokat jelentettek számomra azok az évek, amelyeket a „Ferge iskolában” tölthettem. Pszichológusi munkámhoz új nézőpontot, új perspektívát jelentett.

Pályaválasztási tanácsadási gyakorlatom során kezdettől fogva találok az esélyegyenlőség problémáival, a velem kapcsolatba került fiatalok nehézségein keresztül. A „hátrányos helyzet” a veszélyeztetettség a fogyatékkal élő fiatalok pályaadaptációjának nehézségei tanácsadó

pszichológusként naponta megjelentek munkámban, és egyben az a tapasztalat is, hogy az egyéneknek nyújtott segítség sokat jelenthet, de az érintettek tömegének problémáját nem oldja meg, ehhez a segítő rendszerek létrehozására is szükség van. Ezekben az években ismertem meg Ferge Zsuzsát. Mindaz, amit tőle tanultam is ebbe az irányba fordította szemléletmódomat.

A nyolcvanas évek végétől egyre növekvő munkanélküliség azt a feladatot jelentette számomra, hogy segíteni próbáljak abban, hogy a munkanélkülivé vált emberek meg tudjanak küzdeni ezzel a problémával, és megtalálják a kiutat az ezzel gyakran együtt járó pályakrizisből.

A Ferge Zsuzsa körül kialakult munkacsoport egyik tagjaként az lett a feladatom, hogy kialakítsam a szociális munkások képzéséhez nélkülözhetetlen elméleti és gyakorlati pszichológiai ismereteket a szociális munkában szükséges segítő kapcsolati modell alapján. A munkanélküliség pszichológiai problémái nagy hangsúllyal jelentek meg ebben a feladatban.

A „Ferge iskolában” mindig az új létrehozásának jó feszültségével terveztünk, dolgoztunk, tanítottunk. Nemcsak a kollégák, hanem a hallgatók is nagyon érdekes emberek voltak, a

nappali tagozatosok és a „felnőttek” egyaránt. Nagyon jó színvonalúak, nagyon motiváltak, nagyon kíváncsiak, nagyon kritikusak.

Úgy éreztem, szükséges, hogy megismerjem, megtapasztaljam, hogy hogyan kell szociális munka területén dolgoznia egy pszichológusnak. Mennyiben más ez, mint az a pszichológusi gyakorlat, amit én addigi éveim alatt megszereztem. Mit jelent a segítő kapcsolat a szociális munka területén? Így kezdtem el pszichológusként dolgozni a VII. kerületi Esély Családsegítő Központban, ahol kiváló csapatmunka folyt. Az én feladatomban itt is a pályaválasztás, pályafejlődés, pályakorrekció segítése volt, fiatalok és felnőttek számára egyaránt, különös tekintettel a munkanélküliekre, hajléktalanokra, hátrányos helyzetűekre, fogyatékkal élőkre.

Nagyon hasznos volt, hogy megismerhettem a VII. kerületi romacsaládok értékeit, szemléletmódját, a gyerekeik iránti felelősségérzetét.

Nagyon hasznos volt, hogy megismerhettem, hogy milyen emberfeletti erőfeszítés kell ahhoz, hogy az u tógondozó intézményben élő volt állami gondozottak megtalálják helyüket az életben.

Nagyon hasznos volt, hogy megismerhettem, hogy szinte lehetetlen, de néha mégis lehetséges, hogy hajléktalanok munkát találjanak, és kikerüljenek a hajléktalan sors fogságából.

Nagyon hasznos volt, hogy megismerhettem, hogy a munkanélkülivé vált emberek legnagyobb problémája az önértékelés megváltozása és a reményvesztettség, és megtanultam, hogy milyen hosszú utat kell végigjárni ahhoz, hogy ez megváltozzék. Amellett nem is biztos, hogy az erőfeszítés mindig sikerrel jár.

A „Ferge iskola” ma is áll, a kezdetekhez képest még gazdagabb tartalommal, még nagyobb hatékonysággal. Ferge Zsuzsa és tanítványai mindmáig folytatják a megkezdett munkát.

Köszönöm Ferge Zsuzsának, hogy ebben a munkában részt vehettem, köszönöm az igazi, mindenkor érvényes, hiteles társadalmi felelősség példáját, amit tőle kaptam.

Budapest, 2016. április 13.

Dr. Ritók Magda

